

Obligāts kontrolaksts

Literatūra un Māksla

Jāņa Grota dzejoļi

Maskavas motīvi Pie Ļeņina mauzoleja

Te ļaužu straume nekad nenoplokas,
Šķiet, nav ne sākuma, ne gala tai,
Te mātes mazus bērņus ved pie rokas,
Te sirmgalvji iet blakus jaunībai.

Es bijīgs gāju mauzolejā klusu
Nāc, — brīvībai te mūžīgs avots vīrd,
Nekad nav Ļeņins aizgājis uz dusu,
Jo visas tautas viņu redz un dzird.

Te vingriem soļiem kolchoznieki dodas,
Nāk strādnieki no milzu rūpnīcām,
Nāk dzejnieki un dāveļi iecer odas,
Nāk karavīri šurp ar uzvarām.

Pār zemi viņa vārdi kvēl kā liesma,
Kā jauna saule cilvēcei viņš viz,
Kā dzīves pavasara varenākā dziesma
Pār zemi šalko Lielais Oktobris.

No Dzimtenes, no zemeslodes malām,
Nāk tautas sērēt šurp visas vienuviet,
Pat visiem cīruļiem un lakstīgalām
Uz visiem mūžiem gribētos šurp skriet.

Un tad, kad prom no mauzoleja gāju,
Sirds karstāk sita, augstāk tiecās prāts,
Kā atdzimis es mirkli ceļā stāju
Un teicu sev, — tik nu tu dzīvot sāc!

Te visi nāk un iet uz vienu vietu, —
Tur Ļeņins mauzolejā šķiet kā dzīvs,
Ikviens te ausmu redz un nezina rietu,
Ikviens te atnāk apstarots un brīvs.

Vēl apstājos, vēl acis turp man skrēja,
Kur tautu gūžiens ziedēja kā maijs,
Kur Kremļa zvaigznēs krāšņi atmirzēja
Ij mauzolejs, ij Laukums Sarkanais.

Tur ļaužu straume nekad nenoplokas,
Šķiet, nav ne sākuma, ne gala tai,
Te mātes mazus bērņus ved pie rokas,
Te sirmgalvji zied blakus jaunībai.

Pie Puškina pieminekļa

Tur domīgs stāvēju, un meistarā kad vēros,
Šķiet, dziļi raudzījās viņš sejā Maskavai,
Es jūsmā daudzās viņa dzejas atcerējos,
Ko reiz bij ziedojis viņš audzei nākamai.

No tām mums cildenums un nomods sirdīs mājos, —
Jauns dzejas varenums tiks dzīves dzīlēs smelts,
Tas stipros spēcīnās un stiprus darīs vājos,
Jo būs tas darba skaistums, vārdos teikts un celts.

Tā jauna Maskava, kur Puškina tagad raugās,
Un ne vairs tā, kas bij pirms gadu simteņiem,
Kad ielās, šķērsielās, kā tumšās, šaurās spraugās,
Bij toreiz tauta lemta drūmiem likteņiem.

Tā jauna Maskava, ko Puškina tagad skata,
Tā kalta marmorā, ne baltakmeņos vien,
Ik iela aizvijas kā upe strauja, plata,
Un sirmās šķērsielās sen rīta vēji skrien.

Tā jauna Maskava, ko Puškina tagad vēro,
Tā sirds ir Dzimtenei, — te lielais Staļins mīt,
Ar darbu, skaistumu te dzīvi ceļ un mēro,
Un tautas rokās prieks kā zelta ābols krīt.

ĻEŅINA UN STAĻINA KOPOTIE RAKSTI LATVIEŠU VALODĀ

LK(b)P CK vēstures institūts — Marksa-Engelsa-Ļeņina institūta filiāle Rīgā pašreiz sagatavo Ļeņina rakstu izlasi divos sējumos, no kuriem pirmais sējums iznāks tuvākajā laikā.

Sagatavots Staļina kopoto rakstu pirmais sējums latviešu valodā; to laidīs klajā nākamā gada sākumā. Pēc gados latviešu valodā izdos visu Staļina kopoto rakstu krājumu. Nākamajā gadā latviešu valodā iznāks arī Marksa un Engelsa darbi.

Izrādes, koncerti, radio pārraides par godu Oktobra revolūcijas svētkiem

Visi republikas galvaspilsētas teātri sagatavojuši Lielās Oktobra Socialistiskās revolūcijas 29. gadadienai veltītas pirmizrādes.

Valsts Krievu Dramas teātri jau 29. oktobrī notika K. Simonova lugas «Zem Pragas kastaņiem» pirmizrāde.

Valsts Dailes teātris 5. novembrī izrādīs ar Staļina premiju apbalvoto B. Lavreņeva lugu «Par tiem, kas jūrā». Lugu inscenē Nopelniem bagātais mākslas darbinieks Ed. Smilģis, dekorators Ģirts Vilks. Valsts Dramas teātris 6. novembrī sniegs Arvīda Grigula jaunās komēdijas «Kā Garpēterus vēsturi taisīja» pirmizrādi. Šo lugu sagatavojis arī Liepājas Muzikāli dramatiskais teātris, kur pirmizrāde notiks 7. novembrī. Valsts Muzikālās Komēdijas teātris svētku dienās izrādīs B. Alekandrova opereti «Mana skaistule». Operete sagatavota latviešu un krievu valodās. Valsts Operas un baleta teātris sniegs Čaikovska «Piķa dāmas» uzvedumu, kuras pirmizrāde notiks 1. novembrī.

Valsts Filharmonija noorganizējusi 10 koncertbrīdus, kurās iesaistīti labākie Filharmonijas spēki, kā arī Operas, Dramas, Dailes un citu teātru mākslinieki. Sīši brīdēs 6., 7. un 8. novembrī dos koncertus republikas aprīņkos.

Filharmonijas Estrādes un miniatūru ansamblis Oktobra svētkos ar saviem mākslinieciskajiem priekšnesumiem apkalpos Latgales aprīņku iedzīvotājus.

Svētku koncerti notiks arī Rīgas klubos un rūpnīcās.

Radiofons svētku dienās sniegs šādu Lielās Oktobra revolūcijas 29. gadadienai veltītu programmu:

6. novembrī fragmentu no V. Majakova poēmas «Ļeņins» lasīs Latvijas PSR Nopelniem bagātais skatuves mākslinieks A. Filipsons. Speciāli pārraidīti dos padomju rakstnieku darbus par Oktobra revolūciju un tautu draudzību. Bērnu raidījumu svētku ciklu ievadīs 5. novembrī V. Kaļiņa referāts «Oktobra svētkos». 6. novembrī Radiokomitejas aktrise Irina Liepa lasīs Staļina premijas laureāta Andreja Upiša stāstu «Austra un brālītis» (no grāmatas «Nemiers»). Vakarā tiks pārraidīts lielā simfoniskā orķestra un kora svētku koncerts, kas notiks Valsts Operas un baleta teātri. Programā arī jaunās kora dziesmas (Jāz. Medīna «Svētku rītā» un P. Smilģas «Pakāpiens kalnā») un Dm. Kuļkova jaunā kantāte «Rīgai».

7. novembrī latviešu padomju rakstnieku dzejas par Oktobra revolūciju lasīs Paula Baltābola. Bērniem pārraidīs Staļina premijas laureāta V. Kariņeva godalgotā stāsta «Pulka dēls» radiomontažu — piedalās galvaspilsētas teātru un Radiokomitejas aktieri un bērnu ansamblis. Lielā svētku radio koncertā piedalīsies mūsu republikas izcilākie mākslinieki: V. Krampe, A. Ludiņa, A. Daškova, E. Plūksna, A. Viljūmanis, Ed. Mikēlsons, K. Briķners, A. Žilinskis, M. Jacina, M. Smitčene, J. Osis, N. Barabanovs, H. Brauns, V. Cirule, Radiokomitejas koris un simfoniskais orķestris.

8. novembrī notiks Leonida Rachmanova lugas «Nemierīgais vecums» pārraide režisora V. Feldmana režijā. Raidījumā bērniem B. Bendika raksts «Lielās Oktobra Socialistiskās revolūcijas 29. gadadiena» un skolu audzēkņu pašdarbības koncerts. Notiks liels tautu draudzības koncerts, kurā atskaņos krievu, ukraiņu, baltkrievu, lietuviešu, latviešu un igauņu dziesmas. Vakarā notiks koncerts, kur izpildīs mūsu republikas socialistiskās celtniecības pirmārdnieku pasūtījumu.

LATVIJAS PADOMJU RAKSTNIEKU, KOMPONISTU, MĀKSLINIEKU UN ARCHITEKTU SAVIENĪBU LAIKRAKSTS
1946. G. 1. NOVEMBRĪ Nr. 44 (94)

Biedra J. V. STAĻINA atbildes

amerikāņu aģentūras «United Press» prezidenta Hju Beilija kunga jautājumiem, kas saņemti 1946. gada 23. oktobrī

- Jautājums:** Vai Jūs piekrītat Valsts Sekretāra Birnsa ieskatam, ko viņš izteicis radio runā pagājušajā piektdienā, par pieaugošu sasprindzinājumu starp PSRS un Savienotajām Valstīm?
Atbilde: Nē.
- Jautājums:** Ja šāds pieaugošs sasprindzinājums pastāv, vai Jūs nevarat norādīt tā iemeslu vai iemeslus, un kādi ir galvenie līdzekļi tā novēršanai?
Atbilde: Jautājums atkrīt, sakarā ar atbildi iepriekšējam jautājumam.
- Jautājums:** Vai Jūs ieskatāt, ka pašreizējās sarunas noslēgsies ar miera līgumiem, kas nodibinās sirsnīgas attiecības starp tautām, kuras bijušas sabiedrotās karā pret fašismu, un novērsīs draudus, ka bijušās ass valstīs varētu izraisīt karu?
Atbilde: Es ceru.
- Jautājums:** Kādi, pretējā gadījumā, ir galvenie šķēršļi šādu sirsnīgu savstarpīgu attiecību nodibīšanai starp tautām, kuras bijušas sabiedrotās lielajā karā?
Atbilde: Jautājums atkrīt, sakarā ar atbildi iepriekšējam jautājumam.
- Jautājums:** Kāda ir Krievijas attieksme pret Dienvidslāvijas lēmumu neparakstīt miera līgumu ar Itāliju?
Atbilde: Dienvidslāvijai ir pamats būt neapmierinātai.
- Jautājums:** Kas pašreiz, pēc Jūsu ieskatiem, ir visnopietnākie draudi mieram visā pasaulē?
Atbilde: Jauna kara kurinātāji, vispirms Čerčils un viņa domubiedri Anglijā un ASV.
- Jautājums:** Ja šādi draudi izcelsies, kādi soļi jāspēr pasaules tautām, lai izvairītos no jauna kara?
Atbilde: Jāatmasko un jāiegrožo jauna kara kurinātāji.
- Jautājums:** Vai Apvienoto Nāciju organizācija ir garantija mazo valstu neaizkaramībai?
Atbilde: Pagaidām grūti pateikt.
- Jautājums:** Vai Jūs domājat, ka Vācijas okupācijas četras zonas tuvākajā nākotnē jāapvieno ekonomiskās administrācijas ziņā, lai atjaunotu Vāciju kā mierīgu ekonomisku vienību un tādā kārtā atvieglotu četām lielvalstīm okupācijas nastu?
Atbilde: Jāatjauno ne vien ekonomiskā, bet arī politiskā Vācijas vienotība.
- Jautājums:** Vai Jūs ieskatāt par iespējamu pašreiz dibināt sava veida centrālo administrāciju pašu vāciešu rokās, bet zem sabiedroto kontroles, kas dos Ārlietu ministru padomei iespēju izstrādāt miera līgumu Vācijai?
Atbilde: Jā, ieskatu.
- Jautājums:** Vai Jūs esat pārliecināti, spriežot pēc vēlēšanām, kas šovasar un šoruden notika dažādās zonās, ka Vācija politiski attīstīs demokrātiskā garā, kas ļauj cerēt uz viņu nākotnē xā uz mierīgu nāciju?
Atbilde: Pagaidām neesmu par to pārliecināts.
- Jautājums:** Vai Jūs ieskatāt, ka Vācijai atļautais rūpnīcības līmenis, kā to ierosināja dažas apriņdas, jāpācēļ augstāk par saskaņoto līmeni, lai Vācija būtu vairāk nodrošināta?
Atbilde: Jā, ieskatu.
- Jautājums:** Kas jādara, neatkarīgi no esošās četru lielvalstu programmas, lai novērstu to, ka Vācija no jauna kļūtu par kara draudiem mieram?
Atbilde: Patiesi jāizravē fašisma paliekas Vācijā un tā jādemokratizē līdz galam.
- Jautājums:** Vai Jūs ieskatāt, ka Vācijai jāatļauj atjaunot savu rūpnīcību un tirdzniecību, lai tā varētu pati sevi nodrošināt?
Atbilde: Jā, tas jādara.
- Jautājums:** Vai, pēc Jūsu ieskatiem, Potsdamas konferences lēmumi tiek izpildīti? Ja nē, tad kas vajadzīgs, lai padarītu Potsdamas deklarāciju par efektīvu instrumentu?
Atbilde: Ne vienmēr tos izpilda, īpaši Vācijas demokratizācijas ziņā.
- Jautājums:** Vai Jūs ieskatāt, ka četru Ārlietu ministru sarunu laikā un UNO padomes sanāsmēs veto tiesība izmantota ļaunprātīgi?
Atbilde: Nē, neieskatu.
- Jautājums:** Cik tālu, pēc Kremļa domām, sabiedrotajām lielvalstīm jāiet Vācijas otrās šķiras kara noziedznieku uzmeklēšanā un nodošanā tiesai? Vai Kremli ieskata, ka Nirnbergas lēmumi radījuši pietiekami stingru pamatu šādai rīcībai?
Atbilde: Jo tālāk tās ies, jo labāk.
- Jautājums:** Vai Krievija ieskata Polijas rietumu robežas par pastāvīgām?
Atbilde: Jā, ieskata.
- Jautājums:** Kā PSRS skatās uz britu karaspēka uzturēšanos Grieķijā? Vai tā ieskata, ka Anglijai jāpiegādā vairāk ieroču pašreizējai Grieķijas valdībai?
Atbilde: Kā uz nevajadzīgu.
- Jautājums:** Kādi apmēri ir krievu karaspēka kontingentiem Polijā, Ungarijā, Bulgarijā, Dienvidslāvijā un Austrijā, un uz kādu laiku, pēc Jūsu ieskatiem, šie kontingenti jāpatur miera nodrošināšanas interesēs?
Atbilde: Rietumos, t. i., Vācijā, Austrijā, Ungarijā, Bulgarijā, Rumanijā un Polijā Padomju Savienībai pašreiz ir pavisam 60 divīziju (strēlnieku un bruņutanku kopā). Lielākajai daļai no tām ir nepilns sastāvs. Dienvidslāvijā nav padomju karaspēka. Pēc diviem mēnešiem, kad būs izpildīts Augstākās Padomes Prezidija š. g. 22. oktobra dekrēts par demobilizācijas pēdējo kārtu, minētajās valstīs paliks 40 padomju divīzijas.
- Jautājums:** Kāda ir PSRS Valdības attieksme pret amerikāņu karakuģu uzturēšanos Vidusjūrā?
Atbilde: Vienaldzīga.
- Jautājums:** Kādas ir pašreiz izredzes uz tirdzniecības vienošanos Krievijas un Norvēģijas starpā?
Atbilde: Pagaidām grūti pateikt.
- Jautājums:** Vai Somijai ir iespēja atkal kļūt par nāciju, kas nodrošina pati sevi, pēc tam, kad būs nomaksātas reparācijas, un vai pastāv kāds ieskats par reparāciju programmas revidēšanu, lai paātrinātu Somijas atdzimšanu?
Atbilde: Jautājums nostādīts nepareizi. Somija bija un paliek nācija, kas pilnīgi nodrošina pati sevi.
- Jautājums:** Ko nozīmēs tirdzniecības attiecības ar Zviedriju un citām valstīm PSRS rekonstrukcijas lietā? Kādu ārēju palīdzību Jūs ieskatāt par vēlamu šā lielā uzdevuma izpildīšanai?
Atbilde: Vienošanās ar Zviedriju ir ieguldījums nāciju saimnieciskās sadarbības lietā.
- Jautājums:** Vai Krievija joprojām ieinteresēta aizdevuma saņemšanā Savienotajās Valstīs?
Atbilde: Ir ieinteresēta.
- Jautājums:** Vai Krievijai jau ir sava atomu bumba vai kaut kāds tai līdzīgs ierocis?
Atbilde: Nav.
- Jautājums:** Kāds ir Jūsu ieskats par atomu bumbu vai līdzīgu ieroci kā par kara instrumentu?
Atbilde: Esmu ļau devis savu atomu bombas novērtējumu pazīstamajā atbildē Verta kungam.
- Jautājums:** Kā, pēc Jūsu ieskatiem, var vislabāk kontrolēt atomu enerģiju? Vai šī kontrole jādibina uz starptautiskiem pamatiem un kādā mērā lielvalstīm jāupurē sava suverenitāte efektīvas kontroles nodibīšanas interesēs?
Atbilde: Vajadzīga stingra starptautiska kontrole.
- Jautājums:** Cik ilgs laiks būs vajadzīgs, lai atjaunotu izpostītos Rietumu Krievijas rajonus?
Atbilde: Seši septiņi gadi, ja ne vairāk.
- Jautājums:** Vai Krievija atļaus funkcionēt tirdzniecības gaisa satiksmes līnijām virs Padomju Savienības teritorijas? Vai Krievija nodomājusi paplašināt savas gaisa satiksmes līnijas uz citiem kontinentiem uz savstarpības pamata?
Atbilde: Ar dažiem noteikumiem tas nav izslēgts.
- Jautājums:** Kā Jūsu valdība skatās uz Japānas okupāciju? Vai Jūs uzskatāt to par sekmīgu uz esošajiem pamatiem?
Atbilde: Sekmes ir, bet varētu panākt labākas sekmes.

PIEZĪMES PAR TEATRU MUZIKU

Nesenajā Padomju komponistu savienības Orgkomitejas plenarā Maskavā jo sevišķi dzīvi apsprieda jautājumu par mūsdienu operas radīšanu.

Kaut gan vesela rinda komponistu strādājuši pie šīs dienas temām muzikā (Dzeržinska — «Klusā Dona», Chrenņikova — «Vētrā», Prokofjeva — «Semens Kotko» utt.), tomēr šis jautājums arvien paliek neatrisināts. Pēdējos gados operas laukā vērojama liela aizrašanās ar vēsturiskām temām. Bez šaubām, mūs arvien nodarbinās un savilņos mūsu dzimtenes varonīgā pagātnē, mūsu tautas cīņa par savu brīvību, kā arī tautas labākie dēli, karavadoņi utt. Tāpat nav jāšaubas, ka latviešu tautas varonīgā cīņa pret vācu iebrucējiem senatnē rada visdziļāko atbalsi klausītājos. Ar mātes pienu latvieši iezīduši nesamierināmu naidu pret vācu okupantiem, un šī tema vienmēr atradusi iemiesojumu labāko latviešu muzikā. Bet vēsture nedrīkst nomākt mūsdienu temas. VK(b)P Centrālā Komiteja nepārprotami uzsvera nepieciešamību mākslinieciskos darbos attēlot tagadējo padomju dzīves īstenību. Trūkumi dramatisko teatru repertuārā, uz kuriem norādīja partija, pilnā mērā attiecināmi uz muzikālajiem teatriem. Tagadnes tema te atnāda ļoti mazu attīstību un izstrādājumu.

Opera ir viens no masveidīgākajiem muzikālajiem žanriem, kas sintezē sevi dažādās mākslas nozarēs. Mūsu skatītājs mīl operu, viņš meklē tajā atbildi uz daudzām problēmām, kas jāatrisina padomju tautai. Laikmeta jautājumi, Dzimtenes mīlestība, Tēvijas kara varonīgā epopeja, padomju cilvēka tēls — lūk, temas, kas savilņo padomju skatītāju.

Jautājums par laikmetīgās latviešu padomju operas radīšanu pašreiz ir ļoti svarīgs mūsu apstākļos. Pirmais solis šai virzienā ir A. Grinfeida opera «Rūta», kurai ļoti liela pozitīva nozīme. Bet ar to vēl nav atrisināts operas jautājums. Lai radītu padomju latviešu operu, nepieciešams liels teatra, komponistu, rakstnieku kopīgs ikdienas darbs. Jāatzīmē, ka mūsu operas teatrim, kas visvairāk ieinteresēts padomju operas radīšanā, nepieciešams ciešs un saskarotais darbs ar autoriem, necerot uz panākumiem pašplūsmes ceļā. Teatris daudz varēja darīt, lai stimulētu komponistu darbu, ieinteresētu autorus aprādēt padomju tematiku.

Jāatzīmē, ka arī Mākslas lietu pārvalde neinteresējas par latviešu padomju operas radīšanu. Pat tik izcilie meistari kā Tautas mākslinieks A. Kalniņš un Nopelniem bagātais mākslas darbinieks Jāz. Mediņš, kas jau izteikuši vēlēšanos rakstīt jaunās operas, līdz šim nav dabūjuši ne libretu, ne jebkādu atbalstu šai ziņā no Mākslas lietu pārvaldes. Sādu vēlēšanos izteic arī citi komponisti. Vajadzīga tikai organizatoriska palīdzība un lielāka uzmanība no Mākslas lietu pārvaldes puses. Nepieciešami sasaukt operas radīšanā ieinteresēto radošo mākslinieku sanāksmi, nodibināt sakarus ar libretistiem un palīdzēt viņiem ikdienas darbā. Tikai tad svarīgais latviešu padomju operas jautājums var būt atrisināts.

Mūsu teatru kritika ļoti maz interesējas par dramatisko teatru muzikālo noformējumu, kaut gan šai ziņā ir ļoti daudz trūkumu. Radies nenormāls stāvoklis, kad viens komponists, kas vada teatra muzikālo daļu, sacer muziku katrai izrādē, sākot ar Sekspiru un

beidzot ar padomju dramaturgu. Skaidrs, ka viens autors nevar dot vienlīdz labu muziku dažādu laiku izrādēm un dažādiem cilvēku raksturiem. Tāpēc nereti izrādēs dzirdam mākslinieciski bālu un izrādēm nepiemērotu muziku. Teatru izrādes muzikai nav pasīva loma. Tās uzdevums izteikt cilvēku raksturus, pasvītrot vienu vai otru skatītāvu koliziju. Nepieciešams, lai teatru izrāžu muzikālajai noformēšanai pieaicinātu izcilākos muzikālos spēkus un prasītu muzikāli dziļu temats atrisinājumu. Tāda stāvokļa pie mums pagaidām nav. Režisori nepievērš vajadzīgo vērību teatru izrāžu muzikālajam noformējumam, kas ir daudzu teatru ievērojams trūkums.

Beigās gribu atzīmēt Rīgas cirka muzikālo programmu. Cirka muzikālais noformējums (muzikālās daļas vadītājs A. Kļaviņš) piebārstīts ar mazvērtīgu Vakareiropas komponistu darbiem, kā retumu te izpilda padomju komponistu darbus. Bet latviešu komponistus, izņemot pašu Kļaviņu, cirka mēs nedzirdam. Jāpiezīmē, ka Kļaviņa muzika ir banaļa un mazvērtīga. VK(b)P Centrālā Komiteja lēmušus gaismā mums jāpārskatī savs darbs, lai veicinātu muzikālās gaumes audzināšanu. Cirka ir sava muzikālā specifika, bet tas nenozīmē banalizēt muziku. Rīgas cirka vadībai jābūt mērķiem Maskavas cirka, kas muzikālajai programmai noformēšanai pieaicina izcilākos padomju komponistus.

Mūsu uzdevums ir propagandēt labākos padomju muzikas paraugus un cīnīties par to, lai mūsu muzika būtu tīra no nevērtīgiem Vakareiropas muzikālajiem darbiem.

Komponists A. Liepiņš.

LPSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks

SIMFONISKS KONCERTS

Filharmonijas un Radiokomitejas pēdējo simfonisko koncertu diriģēja KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks Zukofov, koncertā kā soliste piedalījās Vissavienības un Starptautiskā konkursa laureāte vijolniece Marina Kozolupova. Koncerta programā bija krievu muzikas — Čaikovska un Glazunova — darbi. Čaikovska sestā simfonija («Patētiskā») un vijolkoncerts, bez šaubām, pieder pašiem iemīļotākajiem lielā simfoniskā koncertrepertuāra meistardarbiem; taču, redzot šīs partitūras atkārtoti mūsu šīs sezonas vēl ne visi daudzajos simfoniskajos koncertos, jākonstatē, ka šo koncertu programmas, acīm redzot, atkarīgas vairāk no gadījuma apstākļiem un pašplūsmes nekā no pārdomāta, apsvērtā plāna.

Mūsu simfonisko koncertu programmas arvien ir cietušas no dažādības trūkuma, bieži tiek spēlēti vieni un tie paši darbi, kamēr, piemēram, jaunākā padomju simfoniskā literatūra — Mjaskovska, Prokofjeva, Šostakoviča, Hačaturjana un citu simfoniskie darbi joprojām paliek mums sveši.

Koncerts sniedza divas pie mums mazāk pazīstamas Glazunova partitūras: «Lirisku poemu» un «Ievadu un Salo-

mes deju». Siltās, plašās melodiskās līnijās veidota «Liriskā poema», viens no lielā krievu simfoniskā agrākajiem jaunības darbiem. Liela, eksotiski stilizēta partitūra «Ievads un Salomes deja», rakstīta Glazunova pēdējā jaunrades periodā. Eksotisms, orientālisms tomēr nav Glazunova īstenā joma; pēc Gļinska, Balakireva, Borodina, Musorgska, Rimskā-Korsakova krāsainajiem, vibrējošiem austrumnieciskās pasaules attēlojumiem Glazunova «Salomes deja», par spīti orķestrālās faktūras spožumam, mazāk pārliecina. Arī partitūras atskaņojums diriģenta Zukofova vadībā bija acīm redzami maz izstrādāts, smags, tempi bez lokanības un ista dzīvuma.

Vispār koncerts neliecināja par progresīvu, augšupejošu līniju atskaņojuma kvalitātēs. Radiokomitejas orķestrim ir nopietni jāpādomā par savu sniegumu uzlabošanu. Nevar būt runas par istāku skandaru iekšējā satura atklāšanu, ja tā atskaņojumu tiri materiālā puse pilnā mērā daudzām tehniskām neajūšībām, kā tas, piemēram, bija pārrunājama koncertā. Neizlīdzināts pūtēju akordu skanīgums, neprecīzi, nevienādi to iesākumi, neciešama tehniska spēles paviršība (īpaši mežragos), nesaskaņoti locīņu vilcieni stādniekos utt.,

viss tas atņem interesi par atskaņojumiem un neapšaubāmi ved mūsu simfoniskos koncertus pretī krīzei. Tas ir sāpīgi visiem, kam rūp mūsu simfonisko koncertu lieta. Orķestra audzināšanas darbam, acīm redzot, maz ko dod arī bieži diriģentu maiņa koncertos; sešus līdzšinējos atklātos Filharmonijas simfoniskos koncertus ir vadījuši četri diriģenti.

Koncerta soliste viespa Marina Kozolupova spēlēja Čaikovska vijolkoncertu skaistā, tīrā tehnikā, maigā un siltā toni, liriski savijotā emocijas raksturā. Pieklāvīgs un ritmiski labi izsekots bija arī orķestra pavadījums diriģenta Zukofova vadībā, nevajadzīgi saīstītas bija dažas orķestra starpspēles (piemēram, pirmajā daļā), lēnās daļas (kanonetas) intimo, liego iespaidi iebojāja dažu pūtēju toņa asumi,

Čaikovska «Patētiskā simfonija» bija koncerta nobeigumā. Diriģents un orķestris daudz spēlēja partitūru atveidoja visumā korekti, panākot īpaši iespaidi kāpinājumu abās pēdējās daļās. Mazāk nozīmīgi izskanēja simfonijas dramatiskā pirmā daļa, tāpat vairāk smalkuma un poētiskuma vareja vēlēties otrās daļas «Allegro con grazia» interpretācijā.

Jēkabs Vitoliņš

Par latviešu literatūras vēsturi vidusskolām

Pagājis ilgāks laiks, kopš ierosināts jautājums par latviešu literatūras vēstures radīšanu vidusskolām.

Katram labi saprotama šī jautājuma atrisināšanas lieta nozīme mūsu republikas apstākļos, ja ievēro, ka līdz šim nav parādījusies klajā neviena mācības grāmata skolām, kas latviešu literatūru apskatītu no marksisma leģitīmas zinātnes viedokļa, sniegtu pareizu pārskatu par tās izveidošanos, par atsevišķu dzekņu un rakstnieku vietu un nozīmi latviešu tautas un literatūras dzīvē.

Vidusskolu jaunatne, tāpat arī literatūras skolotāji nepacietīgi gaida šādas grāmatas parādīšanos, kas novērstu nepareizu un aplamu literatūras parādību iztulkošanu dažās mūsu vidusskolās, radot traucējumus jaunatnes ideoloģiskajā audzināšanas darbā. Turpmāk jādrīkst, lai vidusskolu jaunatne — nākamie tautas inteliģences kadri, prastu vērtēt literatūru no marksistiskām pozīcijām, katrā gadījumā būtu spējīgi atmaskot buržuāziskās literatūras vērtēšanas teorijas, ko pauda vecās, kapitalistiskajā Latvijā radītās mācību grāmatas par literatūru. Diemžēl, šai laukā darīts pārāk maz, un sen paceltais jautājums vēl arvien gaida savu atrisinājumu.

Zināms, ka Valsts grāmatu izdevniecībā ir mācību grāmatu redakcija, kuras uzdevums ir pienāktus un rūpēties par republikas skolu nodrošināšanu ar nepieciešamām grāmatām dažādu mācību priekšmetos, tai skaitā arī literatūras vēsturē. Bet vai minētā redakcija ar tās vadītāju b. Pētersonu priekšgalā ir parpūziesies par šīs mācību grāmatas izdošanu? Vai tā jūt savu atbildību šai lietā? Nekā tam līdzīga. Redakcijā valda uzskats, ka literatūras vēstures, tāpat kā citu mācības grāmatu, izdošana mūsu vidusskolām nav viņu tiešais darbs, jo šo jautājumu kārtoti vienīgi Izglītības ministrijas skolu pārvalde, kuras uzdevums ir kā nodot pilnīgi sagatavotos materiālus redakcijai. Lūk, tāpēc līdz šim Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija nemaz nav mēģinājusi sameklēt literatūras vēstures autoru vai veselu autoru kolektīvu, kas veiktu šīs grāmatas sarakstīšanas darbu. Tāpēc pilnīgi dabiski, ka redakcijai nav nekāda priekšstata par to, kad nāks klajā sengaiditā latviešu literatūras vēsture vidusskolām, kaut gan tās iznākšana bija paredzēta 1946. gada redakcijas darba plānā. Vēl vairāk — redakcijas vadītājs b. Pētersons šo jautājumu nav ierosinājis Izglītības ministrijā, kas savukārt neuztraucas par to, kā māca literatūras vēsturi vidusskolās, sakarā ar mācības grāmatas trūkumu šai priekšmetā.

Būtu nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību grāmatu redakcija, tāpat kā redakcija, kas veic mācību grāmatu sarakstīšanas darbu, ir nepareizi apgalvot, ka mums trūkst literatūras kritiķu un piedzīvojušu literatūras vēstures pedagogu, kas vairāk nekā divu gadu laikā pēc Rīgas atbrīvošanas nebūtu spējīgi sarakstīt latviešu literatūras vēsturi. Iemesls par visam cits. Valsts izdevniecības mācību

Chronika

Piemineklis V. I. Leņinam

26. Baku komisaru ielā Machačkalā tiek celts piemineklis V. I. Leņinam pēc arhitekta Seichova darinātā projekta. Pieminekli pabeigs Oktobra revolūcijas 29. gadadienā.

Oratorija par Staļinu

Kijevā Oktobra revolūcijas 29. gadadienai veiktajai koncertā tiks izpildīta jauna oratorija — «Staļins — Padomju Savienības tautu vienības iemiesojums cīņā un darbā». Oratoriju komponējuši L. Revuckis, A. Stagarenko, M. Verikovskis, J. Meituss un V. Roždestvenskis.

Maskavas radio svētku pārraides

Svētku dienās Maskavas radio pārraidīs nodaļas no C. Alelujeva grāmatas «Noietais ceļš», padomju dzejnieku jaunākās Oktobrim veltītās dzejas, fragmentus no A. Fadejeva romāna «Jaunā gvardē» — «Krasnodonieši klausās biedru Staļinu», radio montāžu pēc Majakovska poēmas «Labi». Paredzēts radio raidījums «Tauta klausās Staļinu» — rakstnieku un ievērojamāko cilvēku stāsti par to, kā Lielā Tēvijas kara laikā padomju cilvēki frontē un aizmugurē Oktobra gadienu priekšvakarā klausījās biedra Staļina ziņojumus pa radio.

Radio pārraižu svētku programās ietilpst arī B. Lavreņeva lugas «Lūzums», K. Treņeva — «Nevas krastā», L. Leonova — «Ibrukums», K. Simonova — «Krievu laudis» un M. Svetlova lugas «Brāndenburgas vārti» fragmentu pārraides.

Jauna viesnīca

Arhitekti Goldenbergs un Aļejevs projektē viesnīcu zemnieku vajadzībām Rīgas Centrālīrgū. Viesnīca vienlaicīgi būs spējīga apkalpot 100 cilvēkus. Ērtās viesnīcas telpās būs tējnīcas, konsultācijas telpas, bērnu istabas, frizētava, mehāniskā mazgātava u. t. t.

Arhitektu kolektīvs izstrādājis Igaunijas padomju republikas gadatirgus arhitektoniski mākslinieciskā noformējuma projektu Tallinā. Projekta kompozīcijas centrā galvenais tirgus laukums. Tam pretī novietosies Tallinas pilsētas rūpniecības preču tirdzniecības daļas paviljons. Abās galvenajās paviljona pusēs atrodas Leņingradas un Rīgas (arch. Kamišņikovs) paviljoni. Tīrģū tāpat būs četri paviljoni bērniem (arch. Aļejevs).

Arhitektūras pārvalde pie LPSR Ministru Padomes izskatīja Daugavpils tirgus izbūves projektu (arch. Juzefovičs).

Saskaņā ar arhitekta Šapiro izstrādāto projektu uzsāka Tūkuma tirgus laukuma būve.

Radoša darba komandējumi

PSRS Mākslas lietu komiteja organizē vairākus radoša darba komandējumus Maskavas gleznotājiem un grafiķiem uz lielākajiem PSRS industriālajiem centriem un kolchoziem.

Uz Uralu izbrauc mākslinieku brigāde, kuras sastāvā ietilpst B. Ščerba-

kovs, A. Gricajs un A. Laktionovs. Uz lielākajiem kolchoziem izbrauc A. Laptevš un F. Surpins.

Tuvākajā laikā šādos komandējumos dosies pāri par 30 gleznotāju un grafiķu. Urala un Donbasa pilsētās, Ukrainas, Kubanā, Altaja kolchozos mākslinieki zīmēs rūpniecības un lauksaimniecības pirmrdnieku portretus, industriālus dabas skatus un žanra gleznas.

Uz vietām savāktais materiāls māksliniekiem noderēs par pamatu jaunu gleznu radīšanai Vissavienības mākslas izstādei 1947. gadā.

Goda nosaukumi teatru, muzikas un mākslas darbiniekiem

Ar KPFSR Augstākās Padomes Prezidija 22. oktobra dekretu KPFSR Tautas mākslinieka nosaukumi piešķirti Sarkanās Armijas centrālā teātra aktierim G. Vasiļevam un Hoch-Hochlovam. KPFSR Nopelniem bagātā mākslas darbinieka nosaukumi piešķirti Gorkijas valsts Operas un baleta teātra mākslinieciskajam vadītājam un galvenajam diriģentam A. Jerofejevam, māksliniekam I. Stepanovam, Caikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesoriem komponistiem A. Aļeksandrovam un D. Kabajevskim, Gorkijas padomju komponistu savienības priekšsēdētājam komponistam A. Kasjanovam; Sarkanās Armijas Centrālā teātra darbiniekiem I. Fedotovam un I. Sifriņam; B. Nečajevam, V. Ratomskam, A. Hodurskam un O. Saheham piešķirti KPFSR Nopelniem bagātā skatuves mākslinieka nosaukumi.

Arhivē

ASV

Njujorkas pilsētas zālē notika Kijevas Valsts operas solistu Gaidaja un Patoržinska koncerts, ko noklausījās 1500 cilvēku. Publika padomju māksliniekus uzņēma ar sajūsmu. Koncertu bija rīkojusi amerikāņu un padomju draudzības komitejas nacionālā padome un amerikāņu un padomju muzikālā biedrība.

Avīzes «New-York Times» un «New-York Herald Tribune» ļoti augstu novērtēja padomju māksliniekus.

Rumānijā

Bukarestas teatru repertuārā ievērojama vieta ierādīta krievu un padomju lugu izrādēm. 1945.-46. gada sezonā izrādītas šādas lugas: Ostrovska «Neģaisls», Tolstoja «Tumsas vara» un

«Augšamcelšanās», Turgeņeva «Liekēdis», K. Simonova «Tā arī būs», A. Korneičuka «Platons Krečets», L. Leonova «Ibrukums» u. c.

Patlaban Jasu Nacionālās teātris uzved Gribojedova lugu «Gudra cilvēka nelaieme».

Vācijā

Berlīnes Tautas teātris patlaban uzved Gorkija lugu «Dibenā», ko iestudējis Karls Hencs. Lugas izrādē piedalās labākie Berlīnes aktieri. Satina lomu tēlo Ernsts Bušs, Barona — Ariberts Vešers, Lukas — Aleksandrs Engels, Pepla — Francis Nikliss.

Itālijā

Ar Itālijas un PSRS kultūras sadraudzības biedrības iniciatīvu Milānas lielākajā muzikālajā teātri demonstrēta

padomju filma «Zvērests». Filmu noskatīties sapulcējās pāri par 3000 vietējo valsts iestāžu, politisko partiju, mākslas, zinātnes un arodbiedrību pārstāvjū. Filmai bija milzu panākumi, vairākas reizes to pārtrauca vētrināi aplausi.

Ne mazāks iespaids filmai bija arī Venēcijā.

Ungarijā

Atzīmējot A. Ostrovska 60 gadu nāves dienu, Magaca vārdā nosauktais Budapeštas teātris izrādīja lielā krievu dramaturģijas klasiķa lugu «Savi cilvēki — satiksim». Samsona Siliča lomu tēloja pazīstamais ungaru traģiķis Bartošs Djula. Pirms izrādes sagūma ungaru rakstnieki Aurels Karpati un Julijs Gajs nolasiya referatu par Ostrovska nozīmi vispasaules dramaturģijā.

VITRAŽAS MĀKSĻA

Vitraža, t. i. — gleznošana uz stikla, pazīstama jau kopš desmitā gadsimta; sevišķi izplatīta tā bija viduslaikos Francijā, Itālijā, Anglijā, Sveciē un Vācijā.

Vitražas paraugi, kas saglabājušies līdz mūsu dienām, liecina par tās meistaru bagāto izdomu, spēcīgu krāsu izvēli un kompozīcijas harmoniju.

Pie mums, Padomju Savienībā, vitražā kā māksla saglabājusies galvenām kārtām Rīgā. Rīgā vēl šodien var sastapt brīnišķīgus vitražas paraugus gan sabiedriskās celtnēs, gan dzīvojamās mājās, sākot ar lieliem vestibulu pannu un beidzot ar nelieliem izrakstītiem loģiem. Arī citās Latvijas pilsētās vietvietām atrodami šīs senās mākslas paraugi.

Buržuaziskās Latvijas apstākļos vitražas māksla bija, galvenām kārtām, atsevišķu meistaru noslēpums, tāpēc ārpus atsevišķu darbnīcu apjoma tā neizgāja. Ilggadīgas praktiskas pieredzes ceļā atsevišķi meistari bija saņēmuši lielu pilnību šai nozarē. Tomēr tāl trūka zinātniska nopamatojuma, neviens to nopietni nestudēja un līdz šim laikam nav vēl izdota rokasgrāmata vai

lielāks pētījums par šo jautājumu, kas padarītu to pieejamu plašam masām.

Pazīstamas trīs vitražas izgatavošanas metodes: izlietojot krāsotu stiklu, emaljas glezniecību uz stikla un ornamentālo stiklu, pie kam praksē bieži vien visas trīs metodes pielietojamas vienlaicīgi.

Pirmais paņēmieni, t. i. — izlietojot krāsotu stiklu — ir visvecākais un visinteresantākais. Efekts šai gadījumā atkarājas no lietojamo stiklu krāsas. No šādiem stikliem izgatavots logs ir dažādā krāsā mozaika, kas savā starpā salodēta ar svina masu. Atsevišķi stikla gabali tiek izvietoti vai nu diametriski, vai veido veselas gleznieciskas ainas.

Otrais paņēmieni, t. i. — pārklājot stiklu ar emaljas zīmējumu, praktiski realizējams šādā veidā: uz parastā balta stikla ar emaljas krāsām izveido zīmējumu, pēc tam stiklu karsē krāsnī līdz tādai temperatūrai, kamēr krāsa sakūst kopā ar stiklu, radot viengabalinu caurspīdīgu krāsainu masu. Pēc tam stiklu uzmanīgi atdzesē. Šis darbs prasa lielu meistarību.

Trešo vitražas veidu gatavo, attiecīgi izvietojot svina joslu, kas savieno atsevišķus, parasti balta, stikla atgriezumus.

Izgatavojot viena vai otra veida vitražas, daudz rūpīga darba prasa krāsošana, karsēšana un citi apdares paņēmieni. Bieži vien vienreizējās karsēšanas nepietiek, jo tā jāatkārto pēc katra jauna krāsojuma vai labojuma.

Vitražas kvalitāte atkarīga no izlietojamā materiāla, galveno tiesu — stikla kā pamatmateriāla (krāsainais stikls) un emaljas (emaljētais stikls).

Pazīstams divējāds krāsainais stikls: kausētais un pārlietais. Pirmajā gadījumā krāsvielu pievieno stiklam, to kausējot, tādā kārtā krāsa izplūst pa visu stikla masu. Šāds stikls dod vispilgtākās un dzidrākās krāsas. Otrā gadījumā parastam baltam stiklam vienu pusi pārlej ar krāsainu plēviti. Katrs no šiem stikla veidiem izlietojams savā tehnikā un dod brīnišķīgu efektu.

Izgatavojot emaljas vitražas, zīmējumu veido uz pareizas formas lielām parastā balta stikla plātēm. Šai gadījumā

māksliniekam ir ļauta liela fantāzijas brīvība, jo šis vitražas veids tā neierobežo mākslinieka rīcību kā darbs ar krāsaino stiklu, kaut gan prasa visvairāk pūļu un līdzekļu.

Tāpēc, liekas, ka pašlaik vislielākās attīstības perspektīvas ir tieši mozaikas zīmējuma metodei, izlietojot baltu vai krāsainu stiklu.

Kaut gan vitražā ir viena no grūtākajām un sarežģītākajām dekoratīvajām mākslām, pēdējā laikā tā atkal saistījusi plašas arhitektu un mākslinieku aprindas.

Ievērojot to, Darba rezervju ministrija organizējusi 17. arhitektūras un daļamatniecības arodu skolā nodaļu, kas sagatavo vitražas māksliniekus. Skolas programma paredzēta trim gadiem. Patlaban nākamie vitražas meistari jau izgatavojusi vairākus vitražas paraugus: PSRS un LPSR Valsts ģerboņu un patlaban veic atjaunojamās Pēterā baznīcas logu vitražu restaurāciju.

M. Čurikovs, A. Severnijs

M. SOLOCHOVS

Valsts izdevniecība izlaidusi M. Solochova romāna «Pļesums» pirmo daļu (vāks — S. Geļberga). Drīzumā iznāks Džemsa Oļrīdža «Jūras ērglis» ar J. Plēpja zīmētu vāku.

Kultūras dzīve REPUBLIKĀ

KAMERMUZIKAS KONCERTS SMILTENE

19. oktobrī Smiltēnes kultūras namā ar plašu koncerta programmu viesojās LPSR Valsts Filharmonijas solisti. Vislielāko klausītāju atzinību guva A. Zilinska godalgotā dziesma «Par dzīvi» un Leonkavallo «Rita ausma» Alidas Vānes dziedājumā. Cellists A. Amoliņš un vijolnieks V. Stūresteps izpildīja Sumaņa, E. Dārziņa, J. Vitoliņa un Blažē darbus.

DOBELES VIDUSSKOLA

Dobeles vidusskolas literāri dramatiskais pulciņš nesēn rīkoja publisku izrādi pilsētas kultūras namā, uzvedot A. Brigaderes pasaku «Maija un Pajja». Notika arī literārs sarīkojums, kurā savus literāros darbus lasīja vidusskolas audzēkņi.

Patlaban skolas literāri dramatiskais pulciņš gatavo uzvedumus Oktobra Revolūcijas svētkiem.

KULTURAS DZĪVE BAUSKĀ

27. oktobrī Bauskas kultūras namā bija sarīkots A. Brigaderi veltīts vakars. Referatam par A. Brigaderes dzīvi un darbu sekoja lugas «Spridītis» izrāde dramatiskā pulciņa izpildījumā. Literāri mākslinieciskais vakars notika arī Smiltēnes lauksaimniecības tehnikumā — Rundales pilī. Programā bija muzikāli vokāli un literāri priekšnesumi.

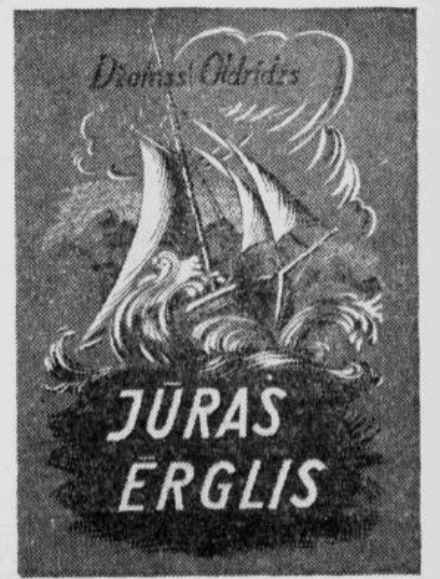
26. oktobrī Bauskas aprīnka bibliotēkā notika bērnu lasītāju sanāksme. Vidusskolas skolotājs b. Zībelis lasīja M. Iljina «Stāstus par lietām».

SEZONAS ATKLĀŠANA RĪGAS CIRKĀ

Rīgas cirks šodien atklāj sava darba sešdesmito sezonu.

Sešdesmit gadu pastāvēšanas laikā cirka ēka maz mainījies, Agrāk izdarītie remonta darbi lielāko tiesu skārā tikai ēkas ārējo daļu, kamēr šai gadā daudz darīts cirka telpu pārveidošanā un uzpošanā. Novāktas daudzās novecojušās koka un metāla konstrukcijas, pārkārtota elektriskā apgaismošana, no jauna pārkārtēts jumts. Amfiteātra skatītāju, kuriem līdz šim nebija elementāro ērtību, rīcībā tagad ir tuaļē, garderobe, bufete, smēķējamā istaba. Visas sēdvietas amfiteātri būs numurētas. Bez centrālās ieejas parterā izveidotas divas ieejas no abām pusēm, kas atvieglinās skatītāju aiziešanu no cirka telpām pēc programmas beigām. Skatītāju zāle pārklāta ar jaunu krāsu, kuras tonis labi saderas ar rožainā samta apdari.

Agrākē privatie cirka īpašnieki ne-

Valsts izdevniecība izlaidusi M. Solochova romāna «Pļesums» pirmo daļu (vāks — S. Geļberga). Drīzumā iznāks Džemsa Oļrīdža «Jūras ērglis» ar J. Plēpja zīmētu vāku.

BĒRNU RĪTS

20. oktobrī Liepājas dzelzceļnieku arodbiedrības klubā bija sarīkots bērnu rīts. Uzveda A. Brodeles vienčēlienu «Greznā mušmīre», pēc tam notika vokālie, baleta priekšnesumi un deklamācijas.

«NEMIERĪGAIS VECUMS» RĒZEKNE

Valsts Latgales Dramas teātris pēc pārceļšanās no Jēkabpils uz Rēzekni jau pirmajās dienās uzsāka Leonida Rachmanova lugas «Nemierīgais vecums» mēģinājumus. Lugu iestudē teātra mākslinieciskais vadītājs Antons Varšlavans. Uzvedumā piedalās V. Medņišs, H. Bergmane, G. Bumberis, K. Rozenbergs, F. Grundmanis, V. Jurōvs, A. Austrums, A. Sprogis, M. Rentoviča, Z. Čērpiņa u. c. Pirmizrāde paredzēta novembra pirmajā pusē atjaunajā Rēzeknes tautas namā.

«BĀKA UZ SALAS» KULDĪGĀ

Pie Kuldīgas aprīnka kultūras nama pastāvīgais teātra ansamblis šāgada sezonu atklāja 19. oktobrī ar Viļa Lāča lugu «Bāka uz salas». Lugu iestudēja režisore Kamilla Baumaņa. Dekorācijas gleznojis Jānis Svellis. Jura Gaigala lomā — Kārlis Lorencs. V. Lāča lugas inscenējums Kuldīgas vietējā sabiedrībā radījis lielu interesi. Pēc dažām atkārtotām izrādēm Kuldīgā kultūras nama teātris paredzējis dot viesizrādes tuvākās apkārtnes pilsētās un vairāku pagastu tautas namos.

R. T.

JAUNAS GRĀMATAS

Valsts izdevniecība redakcijai piesūtījusī šādus izdevumus:

V. I. Leņins. «Solis uz priekšu, divi soļi atpakaļ». Maksā 2 rbl. 50 kap.
V. I. Leņins. «Socialdemokratijas divas taktikas demokrātiskā revolūcijā». Maksā 1 rbl. 50 kap.; J. Staļins. «Runa sakarā ar augstākās skolas darbinieku pieņemšanu Kremlī 1938. g. 17. maijā». Maksā 10 kap.; O. Mišakova. «Staļina konstitūcija un padomju jaunatne». Maksā 80 kap.; G. F. Aleksandrov. «Par mūsdienu buržuaziskajām sabiedriskās attīstības teorijām». Maksā 20 kap.; G. Kļava. «Kas bija tā saucamā «demokratija» buržuaziskajā Latvijā». Maksā 50 kap.; G. Kļava. «Что собой представляла так называемая «демократия» в буржуазной Латвии»; N. Lubimovs. «Dosim valstij vairāk piena un sviesta!» Maksā 40 kap.; Michails Solochovs. «Klusā Dona». Romāns I—II. Tulkojis Valdis Grēviņš. Vāku un priekšlapas zīmējis M. Vitoliņš. Maksā 27 rbl.; Leonids Soboļevs. «Jūras dvēse-

le». Stāsti. Tulkojis Valija Brutāne. Vāku zīmējis Z. Tālberga. Maksā 6 rbl.; Vilis Lācis. «Bāka uz salas». Drama 3 cēlienos. V. Valdmana vāks. Maksā 2 rbl. 30 kap.; L. Tolstojs. «Greizie rati» un citi stāsti. Tulkojis K. Egle. Ilustrējis J. Plēpis. Maksā 50 kap.; «Literatūras chrestomatija» VIII klasei. Maksā 4 rbl. 20 kap.; «Viduslaiku vēsture». Mācības grāmata VI un VII vidusskolu klasei. Maksā 4 rbl.; I. M. Prokofjevs. «Lauksaimniecības produkcijas kalkūlācijas pamati padomju saimniecībā». Maksā 5 rbl.; Akademiķis V. R. Viljams. «Zemkopības pamati». Mācības grāmata skolām un kursiem masu kvalifikācijas lauksaimniecības kadru sagatavošanai. Maksā 5 rbl.; G. Labunska. «Bērnu tēlojošais jaunrades darbs tēlotājas mākslas pulciņos». Maksā 20 kap.; V. Daņilevskis. «Kuzma Miņins». Maksā 50 kap.